

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

2731 /DPSS
DATA 30/10/2008

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art.111 alin.(1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului*, inițiată de 12 parlamentari din Grupurile parlamentare ale PRM (Bp. 274/2008).

I. Principalele reglementări

Această inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare amendarea *Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului*, propunându-se următoarele:

- modificarea art. 11 alin. (2) în sensul ca problemele care se supun referendumului național să se stabilească de către Parlament sau de către Președintele României (reglementarea în vigoare prevede o asemenea competență numai pentru Președinte după consultarea Parlamentului);

- completarea art. 12 alin. (1) referitor la problemele de interes național, cu un nou punct, pct. C, cu următorul cuprins:

„C. *Exploatarea resurselor naturale, în concordanță cu interesul național*”.

II. Propuneri și observații

1. În vederăm faptul că prevederile propuse prin inițiativa legislativă sunt neconstituționale.

Astfel, potrivit art. 90 din Constituție, republicată, *„Președintele României, după consultarea Parlamentului, poate cere poporului să-și exprime, prin referendum, voința cu privire la probleme de interes național”*.

Acest text constituțional instituie competența exclusivă a Președintelui, iar nu alternativă, în determinarea problemelor de interes național și declanșarea referendumului național, sub condiția consultării, în mod obligatoriu, a Parlamentului.

Rezultă, fără niciun dubiu, că *numai Președintele României* are dreptul de a decide care sunt problemele de interes național și, în cadrul acestora, de a stabili, prin decret, problema concretă ce se supune referendumului și data desfășurării acestuia.

Prin urmare, competența în cauză privește o prerogativă constituțională numai pentru Președinte, iar nu și pentru Parlament, care este de strictă interpretare, așa încât este evident că soluția legislativă preconizată în ceea ce privește stabilirea unei competențe alternative pentru Președinte, prin modificarea art. 11 alin. (2) în forma propusă, este lipsită de suport constituțional și, mai mult, intră în conflict cu art. 90 din Constituție, republicată.

2. Referitor la propunerea de completare a art. 12 alin. (1), în sensul stabilirii unei noi probleme ca fiind de interes național, alături de cele enumerate, cu titlu limitativ, în textul de lege invocat, semnalăm faptul că prin *Decizia nr. 567/2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului*, Curtea Constituțională a decis că prevederile art. 12 alin. (1), în întregime, sunt neconstituționale.

Instanța de contencios constituțional a constatat - dat fiind că din exprimarea art. 90 din Constituție, republicată, rezultă că acesta nu definește, pe de o parte, nici *„problemele de interes național”*, iar pe de altă parte, nu prevede nici că aceste probleme vor fi stabilite ulterior prin lege - faptul că prevederile art. 12 alin. (1) din Legea nr. 3/2000 adaugă la acest text constituțional.

S-a considerat că *enumerarea limitativă în cuprinsul art. 12 alin. (1) din Legea nr. 3/2000 a unor situații considerate a fi „probleme de interes național” este de natură a îngreuna dreptul Președintelui de a consulta poporul, știut fiind faptul că, în timp, interesul național poate diferi, oricând putând interveni situații noi, care să reclame organizarea unui referendum*, iar acest drept exclusiv al Președintelui își găsește suportul în dispozițiile constituționale ale art. 80 referitor la *„Rolul Președintelui”*, ale art. 2 alin. (1), potrivit căruia *„Suveranitatea națională aparține poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative, (...) precum și prin referendum”*,

ale art. 81 alin. (1) referitor la legitimitatea electorală egală a Președintelui României cu legitimarea Parlamentului și ale art. 1 alin. (4), care stabilește că „Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale”.

De asemenea, în decizie s-a statuat că „Stabilirea prin lege a problemelor de interes național reprezintă un amestec al Parlamentului în exercitarea atribuțiilor exclusive ce-i sunt conferite prin Constituție Președintelui și, ca atare, o nesocotire a principiului separației și echilibrului puterilor în cadrul democrației constituționale.”

Prevederile art. 12 alin. (1) din Legea nr. 3/2000 nu sunt susținute nici de dispozițiile art. 73 alin. (3) lit. d) din Constituție, republicată, potrivit cărora prin lege organică se reglementează organizarea și desfășurarea referendumului, întrucât, astfel cum se reține și în decizia Curții, textul constituțional are în vedere stabilirea unor norme juridice care să vizeze măsuri tehnice și procedurale necesare în procesul de consultare a poporului pe calea referendumului național.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Călin POPESCU - TARICEANU

Domnului senator **Ilie SÂRBU**

Președintele Senatului